

Nowołoskoniec_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Oborniki	
Miejscowość	Nowołoskoniec	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	02.12.2013 r.	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	01 h 03 min	Forma i wielkość	Plik audio, wielkość 56,5 MB
Przeprowadzający	P.B.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
OB_NO_001	K	Ponad 60 lat		

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Sam Nowołoskoniec jest charakterystyczną nazwą (śmiech). Ale takich charakterystycznych nie ma. Miejscowość powstała ok 1746 r. w pierwszych latach XX w. mieszkało tylko 6 rodzin, w czasie wojny była szkoła niemiecka, dopiero po wojnie się rozbudowała.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	Brak informacji.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Dużo stawów, ale rzeka najbliższa to Warta, która płynie przez Bąblin.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głazów narzutowych)	Jest cmentarz poniemiecki z I wojny. To już są tylko fragmenty niektórych pomników, 3-4 pomniki i takie wysokie dęby. Żadnych więcej pomników przyrody to nie ma.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Nie, raczej nie ma żadnych specyficznych nazw. Bąbliniec to są Świętoszki. Inne miejscowości chyba na nas mówią Eickwast. Jak my mówimy Świętoszki to oni mówią Eickwast.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	Żadnych znamienitych rodów nie było, w historii na pewno nie.

Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne		
1.	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	<p>Andrzejki straż organizuje. W zeszłym roku mieliśmy z wróżbami, ale nie za bardzo to przeszło. Dużo zależy od mentalności gości, którzy uczestniczą w tym. Także w tym roku było tylko powitanie i typowa zabawa.</p> <p>Wiem, że robią sobie andrzejki także w domach.</p>
2.	św. Marcina/11 listopada	<p>Kupuje się rogałe przeważnie. Niczego patriotycznego tutaj się nie organizuje.</p>
3.	Adwent	<p>Nie przypominam sobie, chyba nie było żadnych różnic między adwentem a resztą roku. Jest tradycja postu.</p> <p>W szkole dzieci mają roraty, teraz się zaczynają to dzieci chodzą. One w szkole wykonują lampiony.</p> <p>Ja chodziłam wieczorem zawsze, może dlatego, że z chłopakami (śmiech). To tą drogę z Bąblina zawsze sobie lampionami oświetlaliśmy.</p>
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	<p>Mikołajki, to tylko w szkole te święta tradycyjne. Tutaj na wsi nic się nie działo. Jak była szkoła, to bardziej się tego pilnowało. Na Mikołaja raczej słodczyce, bardziej materialne to już się myśli na święta.</p>
5.	Wigilia	<p>Myślę, że tutaj wszędzie jest tradycja postu. Większość rodzin raczej czeka na pierwszą gwiazdkę. U mnie w domu jest zawsze 12 potraw, liczy się wszystko jako osobną potrawę. Jest zupa rybna, barszcz, grzybowa, zależy tylko jaki dom. U mnie jest barszcz i rybna. Ale myślę, że jakby spojrzeć na ogół, na mieszkańców, to wszystkie te zupy trzeba zaliczyć do tradycyjnych potraw. U mnie są makiełki, z bułką robię. Bułki zalewam mlekiem, mak, który mam do makowca zawsze odkładam. Teraz już się nie bawię i kupuję gotowy w puszkach bo on jest bardzo dobry. Makowiec musi być, ja robię zwijany.</p> <p>Wolne miejsce przy stole. Ja mam sianko pod stołem, w koszyczku.</p>

		<p>Zawsze się dzieliłam opłatkiem z moimi zwierzętami, teraz tylko z kotem.</p> <p>Kiedyś chodziły gwiazdory po wsi. To znaczy dalej chodzą, ale kiedyś więcej.</p>
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	<p>Przeważnie siedzą ludzie w domach i odpoczywają. Gości się przyjmuje.</p> <p>W moim domu jest taka tradycja, że w pierwsze święto nie powinno się wyjeżdżać, bo to jest dzień dla rodziny, a wszelkie odwiedziny w drugie święto.</p>
7.	Sylwester/Nowy Rok	<p>Sylwestra organizuje straż.</p> <p>Jeszcze 5 lat temu miałam wystawioną uliczkę.</p>
8.	Trzech Króli	<p>Jasełek dużo było, ale to jak była szkoła. Jak zamknęli to tradycja zanikła.</p>
9.	Kolędniczy	<p>Klerycy z Bablińca chodzili kiedyś.</p> <p>Z dziećmi ze szkoły też pamiętam, że chodziliśmy.</p>
10.	MB Gromniczej	<p>Pierwsze słyszę, żeby gromnice na burzę zapalać [informatorka jest szczerze zdziwiona]. Ach faktycznie, widziałam kiedyś.</p>
11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	<p>W karnawale zawsze jest zabawa organizowana przez OSP, Koło Gospodyń Wiejskich i Radę Sołecką.</p> <p>Na Tłusty Czwartek są pączki,</p>
12.	Topienie Marzanny	<p>Oj, było co roku, ale to jak szkoła była, bo to głównie ze szkołą się robiło.</p>
13.	Środa Popielcowa	<p>Woreczki się wieszalo. Jak jeszcze w szkole pracowałam, to też mi przyczepiali. Teraz w czwórce [szkoła] dalej to jest, ale to bardziej nauczyciele między sobą.</p>
14.	Śródpoście	<p>Brak informacji.</p>
15.	Niedziela Palmowa	<p>Byłam w kościele to widziałam tylko parę palemek kupionych, raczej z drzewa takie.</p>
16.	Triduum Paschalne	<p>Przy kościołach jest Misterium Męki Pańskiej, ale tutaj u nas to nie. Droga krzyżowa jest w Bąblinie, albo w naszym</p>

		parafialnym kościele.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	<p>Święconka w świetlicy strażackiej. W koszyczku jajka to podstawa bo to symbol życia, sól, pieprz, chleb. Raczej ludzie poszczą.</p> <p>Śniadanie chyba jak wszędzie zaczyna się od dzielenia jajka. Najstarsza osoba rozdaje, przynajmniej tak u mnie w domu było. Mazurek, baba wielkanocna, wiadomo, że jak święconka to są kiełbasy, szynki, tłuszcizna, żurek się robi, z jajeczkiem w środku.</p>
18.	Poniedziałek Wielkanocny	Śmingus dyngus, oj tak. Zdarzało się wiadrami.
19.	Zielone Świątki	Kiedys kojarzę, że było to majenie takie. Zawsze mama robiła. Teraz mniej.
20.	Boże Ciało	Brak informacji.
21.	św. Jana	Wianki na stawach tak. Są dalej.
22.	MB Zielnej	Z wianuszkami do kościółka. Zasusza się.
23.	MB Siewnej	Brak informacji.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	<p>To już każdy prywatnie na groby, ale tu się nic nie dzieje. Nabożeństwo jest na cmentarzu.</p> <p>Jak była szkoła, to dla tradycji szło się na cmentarz niemiecki. Żeby dzieciom pokazać.</p>
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Co teraz wchodzi to halloween. Chodzą dzieci poprzebierane z koszyczkami na jakieś tam cukiereczki, to tak już od kilku lat.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	Nie kojarzę nic takiego.
2.	Ślub i wesele	Nie ma żadnych tradycji starych, które by tutaj trwały, błogosławieństwo jest jeśli o to chodzi. Polter jest. Oczepiny są, ale to zaleczy kto prowadzi. Ja np. byłam na weselu, na którym nie było w ogóle oczepin.

		Prześcieradła już też nie sprawdzają (śmiech).
3.	Śmierć i pogrzeb	Chodziło się na różaniec.
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa		Maniewiaczy i Rożnowiaczy.
Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy		Brak informacji.
III. Tradycje rękodzielnicze		
Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych		<p>Mieszkańcy reprezentowali swoje prace na wystawie, a my jako organizatorzy umieściliśmy tę wystawę w remizie strażackiej. Obrazy haftowane haftem krzyżkowym, arcydzieła tam są. Jak na taką małą miejscowość to dużo osób się czymś zajmuje.</p> <p>Pani łabędzie z papieru robi, ze skrawków gazet.</p> <p>Każda pani dla siebie robi, a my dopiero przez tą wystawę w straży żeśmy się dowiedzieli ile tutaj się robi tych rzeczy.</p>
IV. Przejawy religijności tradycyjnej		
1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	<p>Kapliczek żadnych nie ma.</p> <p>Wybraliśmy miejsce najkorzystniejsze na krzyż, który postawiliśmy w 2006 r. wcześniej był gdzie indziej i złamał się chyba i już nikt nie postawił. Przeważnie na rozdrożu stoją krzyże i ten też tak w sumie, pasuje. Kilkanaście albo kilkadziesiąt lat nie było krzyża, może nawet ze 20.</p> <p>jak są jakieś święta kościelne czy narodowe to zawsze jest dekoracja krzyża, znicze się zapala, dbamy o to, ale nic się nie odbywa.</p>
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.

3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Parafię mamy w Obornikach.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Brak informacji.
6.	Lokalne odpusty	Brak informacji.

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1.	Dożynki	<p>W 2009 r. były u nas dożynki gminne. Dla takiej wioski jak nasza zorganizowanie gminnych dożynek to był rzeczywiście duży wysiłek i wyrzeczenie dla mieszkańców.</p> <p>Wiejskich nie mamy, to tylko my skromnie po wieńcu kawę sobie robimy, bo idziemy z wieńcem i potem te panie, które robiły to sobie kawkę robią.</p>
2.	Dni gminy/wsi	Dni Nowołoskońca, raz w roku. Festyn rodzinny, to się odbywa na placu przed strażą, różne konkursy dla rodzin, dla dzieci, od najmłodszych do najstarszych, kobiety wbijały gwoździe, drobne nagrody, loteria fantowa i zawsze taki dzień się kończy poczęstunkiem, grill, zabawa.
3.	Lokalne festyny	Wieś bierze udział w Turnieju Wsi.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, Dzień Strażaka, to się na ogół z wycieczką rowerową łączy, potem jest ognisko. Dzień Seniora, młodzież chętnie bierze w nim udział.